

MØTEPROTOKOLL

Sør-Hålogaland bispedømmeråd 2016 - 2019

Dato: 12.06.2019 kl. 8:45

Sted: Bispegården

Arkivsak: 17/00547

Tilstede: Marit Hermstad (Åpen folkekirke)
Kari Karstensen (nominasjonskomiteens liste)
Anne Jorid Gjertsen (nominasjonskomiteens liste) (t.o.m. sak 25/19)
Kristina Bjåstad (Åpen folkekirke)
Ola Smeplass (Åpen folkekirke)
Reimar Brun (nominasjonskomiteens liste)
Kristine Bjørndal Fostervold (Åpen folkekirke)
Gro Bergrabb (lek kirkelig tilsatt repr.)
Ann-Helen F. Jusnes (Sør-Hålogaland bispedømmeråd)

Møtende varamedlemmer: Gjøa Kristine Aanderaa (geistlig repr.)
Ingolf Kvandahl (samisk repr.)

Forfall: Kristine Sandmæl (geistlig repr.)
Margareth Ranberg (samisk repr.)

Andre: Jan-Kjell Jonassen (stiftsdirektør)
Omar Aardal (møtesekretær)
Lissi Berg (sak 19 og 20/19)
Brita Bye (sak 22/19)

SAKSLISTE

Side

Godkjenning av innkalling og saksliste

17/19	Godkjenning Innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12. juni 2019	3
-----------------------	--	---

Godkjenning av protokoll

18/19	Godkjenning av protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 19. mars 2019	3
-----------------------	---	---

Tilsettingssaker

19/19	Tilsetting av prost i Ofoten prosti - <i>Unntatt offentlighet</i>	4
-----------------------	--	---

20/19	Tilsetting av kapellan i Vesterålen prosti med særskilt tjenestested Hadsel sokn - <i>Unntatt offentlighet</i>	4
-----------------------	--	---

Saker til behandling

21/19	Ny bemanningsplan og struktur ved bispedømmekontoret - <i>Unntatt offentlighet</i>	5
-----------------------	---	---

22/19	Revidert Plan for diakoni, høringsvar fra Sør-Hålogaland bispedømme.	6
-----------------------	--	---

23/19	Møteplan Sør-Hålogaland bispedømmeråd første halvår 2020	14
-----------------------	--	----

24/19	Regnskapsrapport per 31. mai 2019	14
-----------------------	-----------------------------------	----

25/19	Høring - ordning for konfirmasjonstidens gudstjenester	15
-----------------------	--	----

Orienteringssaker

26/19	Orienteringssaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12. juni 2019	17
-----------------------	--	----

Referatsaker

27/19	Referatsaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12. juni 2019	17
-----------------------	---	----

13.06.2019

Godkjenning av innkalling og saksliste

17/19 Godkjenning Innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12. juni 2019

Forslag til vedtak

Følgende saker behandles for lukkede dører:

- Sakene 19, 20 og 21/19
- Orienteringssak som gjelder bemanningsoversikt for presteskapet.

Innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12.06.2019 godkjennes.

Møtebehandling

Det ble stilt spørsmål om tidsramme for møtet. Leder orienterte om at tidsrammen er til kl. 16.30. Dersom en blir ferdig med behandling av sakene kan møtet avsluttes tidligere. Tidsramme bør framgå av innkallingen.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Følgende saker behandles for lukkede dører:

- Sakene 19, 20 og 21/19
- Orienteringssak som gjelder bemanningsoversikt for presteskapet.

Innkalling og saksliste Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12.06.2019 godkjennes.

Godkjenning av protokoll

18/19 Godkjenning av protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 19. mars 2019

Forslag til vedtak

Protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 19.03.2019 godkjennes

Møtebehandling

Votering

Enstemmig

Vedtak

Protokoll Sør-Hålogaland bispedømmeråd 19.03.2019 godkjennes

19/19 Tilsetting av prost i Ofoten prosti

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Møtebehandling

Votering

Vedtatt med 11 stemmer

Vedtak

Som prost i Ofoten prosti tilsettes Jan Egil Ingebretsen.

Dersom kandidaten takker nei, lyses stillingen ut på nytt.

Stiftsdirektør fastsetter lønn og tiltredelsesdato.

20/19 Tilsetting av kapellan i Vesterålen prosti med særskilt tjenestested Hadsel sokn

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 25 første ledd

Møtebehandling

Votering

Vedtatt med 11 stemmer

Vedtak

Med forbehold om gjennomført ordinasjon tilsettes Karstein Roger Morfjord som kapellan i Vesterålen prosti med særskilt tjenestested Hadsel sokn.

Stiftsdirektøren fastsetter oppstartsdato og lønn.

21/19 Ny bemanningsplan og struktur ved bispedømmekontoret

Unntatt etter offentlighetsloven Offl. § 23 første ledd

Forslag til vedtak

1. Sør-Hålogaland bispedømmeråd vedtar vedlagt bemanningsplan og struktur for bispedømmekontoret. Bemanningsplan og struktur gjøres gjeldene fra 1. september 2019 eller fra den dato stiftsdirektør bestemmer.
2. Brita Bye får økt sin stillingshjemmel fast fra 75% stilling til 100% fra den dato stiftsdirektør fastsetter.
3. Marianne Olaisen tilsettes i 60% stilling i stillingskode 1409 sekretær.
4. Stiftsdirektør fastsetter ny lønn for de ved kontoret som får «*betydelige endringer*» i sin «*arbeids- og ansvarsområde*», jf. bestemmelsene i Hovedtariffavtalen i KA paragraf 4.2 «Særskilte forhandlinger».
5. Sør-Hålogaland bispedømmeråd ber om at de lyses ut tre rådgiverstillinger, en innen teologi/kommunikasjon, en innen kultur og en innen administrasjon og forvaltning. Bispedømmerådet ber om at de ledige stillinger lyses ut så snart som mulig.
6. Bispedømmerådet ber stiftsdirektør få på plass en snarlig fast ordning med stedfortreder for stiftsdirektør.

Møtebehandling

Votering

Enstemmig

Vedtak

1. Sør-Hålogaland bispedømmeråd vedtar vedlagt bemanningsplan og struktur for bispedømmekontoret. Bemanningsplan og struktur gjøres gjeldende fra 1. september 2019 eller fra den dato stiftsdirektør bestemmer.
2. Brita Bye får økt sin stillingshjemmel fast fra 75% stilling til 100% fra den dato stiftsdirektør fastsetter.
3. Marianne Olaisen tilsettes i 60% stilling i stillingskode 1409 sekretær, med eksternt tilskudd.
4. Stiftsdirektør fastsetter ny lønn for de ved kontoret som får «*betydelige endringer*» i sin «*arbeids- og ansvarsområde*», jf. bestemmelsene i Hovedtariffavtalen i KA paragraf 4.2 «Særskilte forhandlinger».
5. Sør-Hålogaland bispedømmeråd ber om at det lyses ut tre rådgiverstillinger, en innen teologi/kommunikasjon, en innen kultur og en innen administrasjon og forvaltning. Bispedømmerådet ber om at de ledige stillinger lyses ut så snart som mulig.
6. Bispedømmerådet ber stiftsdirektør få på plass en snarlig fast ordning med stedfortreder for stiftsdirektør.

22/19 Revidert Plan for diakoni, høringsvar fra Sør-Hålogaland bispedømme.

Forslag til vedtak

Sør-Hålogalandbispedømmeråd takker for tilsendt høringsbrev for revidert Plan for diakoni. Vi har erfart at den eksisterende Plan for diakoni er et nyttig redskap for menighetene når det gjelder å utvide perspektivet på hva diakoni er og kan være. Planen er en viktig hjelp i arbeidet med å utarbeide lokale diakoniplaner. For å tilpasse seg dagens situasjon i kirke og samfunn siden 2007, deler vi imidlertid ønsket om å få en revidert, oppdatert Plan for diakoni i Den norske kirke.

Høringsvaret er strukturert under de spørsmålene som er angitt i høringsbrevet. Det innebærer at innspillet vil veksle mellom overordnede perspektiver og språk- og formmessige detaljer.

Har utkastet til revidert Diakoniplan fått den nødvendige oppdatering?

- Det er klokt at den innarbeidede definisjonen og de fire temaområdene «Nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet» er beholdt og videreføres. Temaområdene er godt innarbeidet og fungerer i praksis. De fire temaområdene kan med fordel være mer synlig som en rød tråd gjennom dokumentet.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener de viktigste temaene er nevnt og beskrevet.

Er det vesentlige forhold som mangler?

Struktur:

- Vår viktigste tilbakemelding handler om strukturen i planen. Sør-Hålogaland bispedømmeråd synes at tanken bak «se-bedømme-handle» metoden er god, men opplever i mindre grad at det som er skrevet gjenspeiler ideen i praksis. Hvert av kapitlene har viktige diakonale elementer med, men slik vi ser det, illustrerer de ikke godt nok «se-bedømme-handle» som diakonal metode. Etersom det er vanskelig å se innholdet i sammenheng med overskriftene, mister innholdsfortegnelsen litt av sin verdi og planen blir mindre oversiktlig. Det er krevende å beholde de fire temaområdene (nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet) som omfattende del av planen, samtidig som man også ønsker å organisere planen etter «se-bedømme-handle».
- For å lykkes med dette grepet, mener vi et grundig redigerings- og omskrivingsarbeid gjenstår.

Den eksisterende Plan for diakoni kan oppfattes vel så oversiktlig som forslag til revidert plan. For at revidert plan skal bli mer oversiktlig, foreslår vi å beholde inndelingen av planen slik den foreligger i dag.

Tidlig i planen kan man ha et kapittel som beskriver først de fire temaområdene, deretter metoden «se-bedømme-handle».

De fire temaområdene kan brukes som hovedkapitler i planen. Hvert av disse hovedkapitlene kan eventuelt organiseres etter en «se-bedømme-handle» -modell, om man ser dette som hensiktsmessig.

Innhold:

Vi savner tydeligere beskriving av noen forhold som er viktig i dag og den tiden vi går inn i:

- Kirkens møte med klimatrusselen og andre store miljøutfordringer: Her er alvoret nå langt større enn da den første utgaven ble skrevet, og planen kan med fordel få dette tydeligere fram. Spesielt *FNs bærekraftsmål* står sentralt i den perioden Plan for diakoni skal være gjeldende. Vi mener at FNs bærekraftsmål bør bli synligere i planen. Bærekraftsmålene synliggjør kristne verdier og diakonale utfordringer gjennom sitt hovedprinsipp om at ingen skal utelates. De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Ekskluderte grupper som mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk, er høyt representert blant de som fortsatt lever i fattigdom. Dette setter også diakoniplanen inn i et større globalt perspektiv.
- Vi mener det vil være viktig at det samiske perspektivet tas med i planen. Det snakkes om urfolk i planen s 16, men vi finner ikke at dette er godt nok i forhold til oppmerksomheten mot det samiske. Det bør vurderes om planen skal henvise til samisk strategiplan hvor diakoni innenfor samiske områder er behandlet spesielt.

Har dere konkrete innspill til kapitlene?

Kapittel 1:

- Introduksjon og bakgrunn for «Nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdig og vern om skaperverket» bør presenteres i dette kapitlet og synliggjøres som ramme. I forslaget blir temaområdene først presentert kort i kapittel 2. Temaområdene bør stå før presentasjonen av metoden «Se-bedømme-handle». Slik det fremstår nå synliggjøres ikke de fire temaområdene nok som ramme og «se-bedømme-handle» nok som metode gjennom dokumentet.

Kapittel 2:

- Et viktig oppdrag: «Ordet «diakoni» er hentet fra gresk, det språket som Det nye testamente først ble skrevet på. Ofte er det oversatt med «tjeneste», men opprinnelig betyr ordet «viktig oppdrag». Vi ønsker at det refereres til hvor «viktig oppdrag» er kommet fra- da det er «tjeneste» som i dag er innarbeidet oversettelse og bruk av ordet «diakoni».
- Avsnittet om vårt ansvar for og forhold til skaperverket ligger nå under «Skapt i Guds bilde». Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener «Forholdet til skaperverket» (eller noe tilsvarende) bør være en egen underoverskrift.
- Det er viktig å fremheve det rettighetsbaserte i diakonien. Vi opplever likevel at en påstand som «Diakonien egenart, uansett uttrykksform, er å være tros- og rettighetsbasert» (s.5) er snever. Sør-Hålogaland bispedømmeråd erfarer at diakonien i menighetene er mangfoldig. Mens noe er tydelig rettighetsbasert, skjer mye viktig diakoni også gjennom tiltak som besøkstjeneste, fellesskapsbyggende tiltak, eller palliativ omsorg. Vi tror det er viktig at de ulike diakonale aktørene kan gjenkjenne sin praksis som deler av en helhet, når de leser planen.

Kapittel 3:

- Vi mener overskriften «Klima» bør endres til «Klima og andre miljøspørsmål», ettersom også saker som reduksjon av biologisk mangfold, forsøpling, farlig og forurensende avfall vil utfordre oss som kirke i tiden som kommer.

- Under overskriften «Fattigdom» beskrives kun det lokale og nasjonale perspektivet. Sør-Hålogaland bispedømmeråd savner en setning om at den globale fattigdommen også er vårt ansvar.

Kapittel 4:

- God innledning til kapittelet.
- Gudstjenesteforankring: Det bør presiseres tydeligere at diakonien *forankres* i gudstjenesten framfor at det er en målsetting.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd setter pris på at temaet frivillighet har fått en tydelig plass i den reviderte planen.
- Ansvarsområder: Her mangler diakonen som leder av diakonitjenesten.

Kapittel 5:

Dette kapittelet er et viktig praktisk kapittel som bør gjennomarbeides bedre.

- Vi erfarer at planens oppbygging bidrar til at mye viktig innhold kommer sent i dokumentet. Eksempelvis gjelder dette gjensidighetstenkningen i diakonien. Begrepet «Gjensidighet» er et godt begrep innenfor diakonien som er vektlagt i nåværende diakoniplan. Gjensidighet skaper respekt og likeverdighet. Vi ser gjerne at begrepet gjensidighet vies større plass, da dette er en grunnholdning innenfor kirkens diakoni.
- Noen av de innledende betraktningene om hvert av de fire virksomhetsområdene (nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet) flyttes til tidligere kapitler. Da vil man kunne beholde et tydeligere fokus på eksempler og det praktiske i dette handlingskapittelet.

Under «Lokal planlegging» bør det gis flere konkrete tips på hvordan man lager plan:

- Det bør tydeliggjøres bedre hvordan man praktisk jobber frem en plan: Hvem har ansvar for å utarbeide og hvem vedtar planen. Skal den sendes prost og biskop som kopi? Tidfesting for evaluering og revidering av plan.
- Denne planen skal gi inspirasjon og ideer til utarbeiding av lokal Plan for diakoni. Det er viktig at det legges ved et forslag på en enkel mal for utarbeiding av lokal plan. Denne bør også være rettet mot små menigheter uten diakon. Vi foreslår at denne malen inneholde de fire temaområdene (nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet) som hovedpunkter og med følgende underpunkter: Tiltak, målsetting, tid for gjennomføring, ansvarlig, ressurser, samarbeidspartnere, tid for evaluering, hvilken periode planen gjelder for.
- I dette kapittelet bør det sies noe om menighetsplan og hvordan diakoniplanen kan bygges opp som en sektorplan i en helhetlig menighetsplan
- Det bør tydeliggjøres hvordan man kan samkjøre diakoniplanarbeidet med menighetens øvrige planer og at aktivitetene gjenspeiler seg i de ulike planer. Betydningen av tverrfaglig arbeid i menigheten bør synliggjøres her.
- Vi ønsker at eksempler på tiltak er mer oversiktlig med konkrete tips - satt opp som kulepunkter
- Mange store og små menigheter har ikke diakon. Dette bør ivaretas i planen. Vi tror det er behov for å si noe om hvem som har ansvar

for diakonitjenesten i menigheter uten diakon og hvordan en menighet uten diakon kan forholde seg til diakoniplanen.

- *Vern om skaperverket* handler naturligvis også om «vern om mennesket», og kan slik sett omfatte nærmest alle diakoniens områder. Likevel framstår det unaturlig og i strid med det vi erfarer som den etablerte bruken av begrepet, å beskrive temaer som vold og overgrep, helsefremmende tiltak, besøkstjeneste, kunst og kultur i dette kapitlet.

Har dere kommentarer til planens språk og tilgjengelighet?

- Generelt ønsker vi en mer oversiktlig plan med tydeligere overskrifter, flere kulepunkter og rammer. Planen har for mange ord – og kan virke uoversiktlig. En del gjentakelser kan med fordel tas vekk.
- Innholdsmessig er det en styrke at ulike forfattere har deltatt i skriveprosessen. I det avsluttende arbeidet er det derimot viktig at planen får en tydelig rød tråd, at språkføringen er relativt lik og at man unngår dubletter. Sør-Hålogaland bispedømmeråd tror det vil være nyttig at én person i neste fase går grundig gjennom språk, struktur og innhold og har et spesielt blikk på *helheten*.

Andre kommentarer:

- Sør-Hålogaland bispedømmeråd stiller spørsmål ved om vi kan se en forskyvning i planen fra diakonalt arbeid i menighet og lokalmiljø til et mer politisk og samfunnsmessig perspektiv.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener det vil være en fordel med en oppdatert diakoniplan som kan fungere som et arbeidsredskap i menighetene. Samtidig er det viktig at det er en plan som kan fungere som en sektorplan på lik linje med andre planer inn i en fremtidig menighetsplan.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd tror en godt oppdatert diakoniplanen vil være verdifull for menighetene og andre aktører, og ønsker lykke til videre i revideringsprosessen.

Møtebehandling

Det framlagte forslaget ble gjennomgått punkt for punkt med anledning til spørsmål og innspill. Under noen av punktene ble det foreslått konkrete endringer. Disse framkommer i endelig vedtak.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Sør-Hålogalandbispedømmeråd takker for tilsendt høringsbrev for revidert Plan for diakoni.

Vi har erfart at den eksisterende Plan for diakoni er et nyttig redskap for menighetene når det gjelder å utvide perspektivet på hva diakoni er og kan være. Planen er en viktig hjelp i arbeidet med å utarbeide lokale diakoniplaner.

Det er svært viktig at Plan for diakoni er et planverktøy som fungerer på alle plan lokalt. Mange menigheter er småmenigheter uten diakon og er avhengig av at planen er praktisk tilgjengelig også for dem.

For å tilpasse seg dagens situasjon i kirke og samfunn siden 2007, deler vi imidlertid ønsket om å få en revidert, oppdatert Plan for diakoni i Den norske kirke.

Ut fra det foreliggende forslag til revidert Plan for diakoni mener vi dette er mer en ny plan enn en revidert plan.

Høringssvaret er strukturert under de spørsmålene som er angitt i høringsbrevet. Det innebærer at innspillet vil veksle mellom overordnede perspektiver og språk- og formmessige detaljer.

Har utkastet til revidert Diakoniplan fått den nødvendige oppdatering?

- Det er klokt at den innarbeidede definisjonen og de fire temaområdene «Nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet» er beholdt og videreføres. Temaområdene er godt innarbeidet og fungerer i praksis. De fire temaområdene kan med fordel være mer synlig som en rød tråd gjennom dokumentet.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener de viktigste temaene er nevnt og beskrevet.

Er det vesentlige forhold som mangler?

Struktur:

- Vår viktigste tilbakemelding handler om strukturen i planen. Sør-Hålogaland bispedømmeråd synes at tanken bak «se-bedømme-handle» metoden er god, men opplever i mindre grad at det som er skrevet gjenspeiler ideen i praksis. Hvert av kapitlene har viktige diakonale elementer med, men slik vi ser det, illustrerer de ikke godt nok «se-bedømme-handle» som diakonal metode. Ettersom det er vanskelig å se innholdet i sammenheng med overskriftene, mister innholdsfortegnelsen litt av sin verdi og planen blir mindre oversiktlig. Det er krevende å beholde de fire temaområdene (nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet) som omfattende del av planen, samtidig som man også ønsker å organisere planen etter «se-bedømme-handle». For å lykkes med dette grepet, mener vi et grundig redigerings- og omskrivingsarbeid gjenstår.

Den eksisterende Plan for diakoni kan oppfattes vel så oversiktlig som forslag til revidert plan. For at revidert plan skal bli mer oversiktlig, foreslår vi å beholde inndelingen av planen slik den foreligger i dag.

Tidlig i planen kan man ha et kapittel som beskriver først de fire temaområdene, deretter metoden «se-bedømme-handle».

De fire temaområdene kan brukes som hovedkapitler i planen. Hvert av disse hovedkapitlene kan eventuelt organiseres etter en «se-bedømme-handle» -modell, om man ser dette som hensiktsmessig.

Innhold:

Vi savner tydeligere beskriving av noen forhold som er viktig i dag og den tiden vi går inn i:

- Kirkens møte med klimatrusselen og andre store miljøutfordringer:
Her er alvoret nå langt større enn da den første utgaven ble skrevet, og planen kan med fordel få dette tydeligere fram.
Spesielt FNs bærekraftsmål står sentralt i den perioden Plan for diakoni skal være gjeldende. Vi mener at FNs bærekraftsmål bør bli synligere i planen.
Bærekraftsmålene synliggjør kristne verdier og diakonale utfordringer gjennom sitt hovedprinsipp om at ingen skal utelates. De mest sårbare menneskene må derfor prioriteres. Ekskluderte grupper som mennesker med nedsatt funksjonsevne, flyktninger, etniske og religiøse minoriteter, jenter og urfolk, er høyt representert blant de som fortsatt lever i fattigdom. Dette setter også diakoniplanen inn i et større globalt perspektiv.
- Vi mener det vil være viktig at det samiske perspektivet tas med i planen. Det snakkes om urfolk i planen s 16, men vi finner ikke at dette er godt nok i forhold til oppmerksomheten mot det samiske. Det samiske bør synliggjøres under de enkelte punkter, hvordan det kan innvirke på tiltakene vi gjør. Det samiske er ikke noe objekt for diakonien men er et perspektiv som er en ressurs inn i den diakonale tenkingen (f.eks under Vern om skaperverket, kontekstuell diakoni osv).
Det bør vurderes om planen skal henvisne til samisk strategiplan hvor diakoni innenfor samiske områder er behandlet spesielt.
- Innledningen og kap 3 oppleves for lite presis og ikke nok forankret i faktahenvisninger. Henvisninger må dokumenteres og påstander må underbygges og være korrekte. Planen skal være aktuell i mange år og påstander og henvisninger må også tidfestes.
F.eks: s.6:
«I Norge vokser stadig flere barn opp i familier med vedvarende lav inntekt»
«Hvert år dør det ti ganger flere mennesker av selvmord enn i trafikkulykker»
- Vi stiller spørsmål om planen er for omfattende – bør kunne være enkel og lettlest.

Har dere konkrete innspill til kapitlene?

Kapittel 1:

- Introduksjon og bakgrunn for «Nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, kamp for rettferdig og vern om skaperverket» bør presenteres i dette kapitlet og synliggjøres som ramme. I forslaget blir temaområdene først presentert kort i kapittel 2. Temaområdene bør stå før presentasjonen av metoden «Se-bedømme-handle». Slik det fremstår nå synliggjøres ikke de fire temaområdene nok som ramme og «se-bedømme-handle» nok som metode gjennom dokumentet.
- Definisjonen av Se-bedømme-handle:
«Se» er først og fremst å SE – ikke analysere.
«Bedømme er en fase hvor vi vurderer kartlegging ut fra kristen tro og teologi, samt de ressursene vi har». Her bør man også si noen om at diakonifaget er viktig.
- Ansvar i menigheten: Det bør sies noe om at menighetene bør ha tilgang til diakonifaglig kompetanse, i hvert fall i prostiet.

Kapittel 2:

- Et viktig oppdrag: «Ordet «diakoni» er hentet fra gresk, det språket som Det nye testamente først ble skrevet på. Ofte er det oversatt med «tjeneste», men opprinnelig betyr ordet «viktig oppdrag».
Vi ønsker at det refereres til hvor «viktig oppdrag» er kommet fra- da det er «tjeneste» som i dag er innarbeidet oversettelse og bruk av ordet «diakoni».
- Avsnittet om vårt ansvar for og forhold til skaperverket ligger nå under «Skapt i Guds bilde». Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener «Forholdet til skaperverket» (eller noe tilsvarende) bør være en egen underoverskrift.

- Det er viktig å fremheve det rettighetsbaserte i diakonien. Vi opplever likevel at en påstand som «Diakonien egenart, uansett uttrykksform, er å være tros- og rettighetsbasert» (s.5) er snever. Sør-Hålogaland bispedømmeråd erfarer at diakonien i menighetene er mangfoldig. Mens noe er tydelig rettighetsbasert, skjer mye viktig diakoni også gjennom tiltak som besøkstjeneste, fellesskapsbyggende tiltak, eller palliativ omsorg. Vi tror det er viktig at de ulike diakonale aktørene kan gjenkjenne sin praksis som deler av en helhet, når de leser planen.

Kapittel 3:

- Eksempler og påstander bør være mer forankret – som nevnt under punkt overfor om «forhold som mangler».
- Vi mener overskriften «Klima» bør endres til «Klima og andre miljøspørsmål», ettersom også saker som reduksjon av biologisk mangfold, forsøpling, farlig og forurensende avfall vil utfordre oss som kirke i tiden som kommer.
- Under overskriften «Fattigdom» beskrives kun det lokale og nasjonale perspektivet. Sør-Hålogaland bispedømmeråd savner en setning om at den globale fattigdommen også er vårt ansvar.
- Utfordringene med demografiske endringer i vårt land må tas med. Dette gjelder spesielt fraflytting og sentralisering. I mange lokalsamfunn ser vi nå en større endring med skjev aldersfordeling.
- Under «Økt ulikhet» s 5 mener bispedømmerådet at avsnitt 2 som begynner med: «I Norge har vi tradisjonelt hatt...» er for politisk rettet.

Kapittel 4:

- God innledning til kapittelet.
- Gudstjenesteforankring: Det bør presiseres tydeligere at diakonien *forankres* i gudstjenesten framfor at det er en målsetting.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd setter pris på at temaet frivillighet har fått en tydelig plass i den reviderte planen.
- Ansvarsområder: Her mangler diakonen som leder av diakonitjenesten.

Kapittel 5:

Dette kapittelet er et viktig praktisk kapittel som bør gjennomarbeides bedre.

- Vi erfarer at planens oppbygging bidrar til at mye viktig innhold kommer sent i dokumentet. Eksempelvis gjelder dette gjensidighetstenkningen i diakonien. Begrepet «Gjensidighet» er et godt begrep innenfor diakonien som er vektlagt i nåværende diakoniplan. Gjensidighet skaper respekt og likeverdighet. Vi ser gjerne at begrepet gjensidighet vies større plass, da dette er en grunnholdning innenfor kirkens diakoni.
- Noen av de innledende betraktningene om hvert av de fire virksomhetsområdene (nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet) flyttes til tidligere kapitler. Da vil man kunne beholde et tydeligere fokus på eksempler og det praktiske i dette handlingskapittelet.

Under «Lokal planlegging» bør det gis flere konkrete tips på hvordan man lager plan:

- Det bør tydeliggjøres bedre hvordan man praktisk jobber frem en plan: Hvem har ansvar for å utarbeide og hvem vedtar planen. Skal den sendes prost og biskop som kopi? Tidfesting for evaluering og revidering av plan.

- Denne planen skal gi inspirasjon og ideer til utarbeiding av lokal Plan for diakoni. Det er viktig at det legges ved et forslag på en enkel mal for utarbeiding av lokal plan. Denne bør også være rettet mot små menigheter uten diakon. Vi foreslår at denne malen inneholde de fire temaområdene (nestekjærlighet, inkluderende fellesskap, vern om skaperverket og kamp for rettferdighet) som hovedpunkter og med følgende underpunkter: Tiltak, målsetting, tid for gjennomføring, ansvarlig, ressurser, samarbeidspartnere, tid for evaluering og hvilken periode planen gjelder for.
- I dette kapitlet bør det sies noe om menighetsplan og hvordan diakoniplanen kan bygges opp som en sektorplan i en helhetlig menighetsplan
- Det bør tydeliggjøres hvordan man kan samkjøre diakoniplanarbeidet med menighetens øvrige planer og at aktivitetene gjenspeiler seg i de ulike planer. Betydningen av tverrfaglig arbeid i menigheten bør synliggjøres her.
- Vi ønsker at eksempler på tiltak er mer oversiktlig med konkrete tips - satt opp som kulepunkter
- Mange store og små menigheter har ikke diakon. Dette bør ivaretas i planen. Vi tror det er behov for å si noe om hvem som har ansvar for diakonitjenesten i menigheter uten diakon og hvordan en menighet uten diakon kan forholde seg til diakoniplanen.
- *Vern om skaperverket* handler naturligvis også om «vern om mennesket», og kan slik sett omfatte nærmest alle diakoniens områder. Likevel framstår det unaturlig og i strid med det vi erfarer som den etablerte bruken av begrepet, å beskrive temaer som vold og overgrep, helsefremmende tiltak, besøkstjeneste, kunst og kultur i dette kapitlet.

Har dere kommentarer til planens språk og tilgjengelighet?

- Generelt ønsker vi en mer oversiktlig plan med tydeligere overskrifter, flere kulepunkter og rammer. Planen har for mange ord – og kan virke uoversiktlig. En del gjentagelser kan med fordel tas vekk.
- Innholdsmessig er det en styrke at ulike forfattere har deltatt i skriveprosessen. I det avsluttende arbeidet er det derimot viktig at planen får en tydelig rød tråd, at språkføringen er relativt lik og at man unngår dubletter. Sør-Hålogaland bispedømmeråd tror det vil være nyttig at én person i neste fase går grundig gjennom språk, struktur og innhold og har et spesielt blikk på *helheten*.

Andre kommentarer:

- Sør-Hålogaland bispedømmeråd stiller spørsmål ved om vi kan se en forskyvning i planen fra diakonalt arbeid i menighet og lokalmiljø til et mer politisk og samfunnsmessig perspektiv.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd mener det vil være en fordel med en oppdatert diakoniplan som kan fungere som et arbeidsredskap i menighetene. Samtidig er det viktig at det er en plan som kan fungere som en sektorplan på lik linje med andre planer inn i en fremtidig menighetsplan.
- Sør-Hålogaland bispedømmeråd er spørrende til om det er rett tidspunkt for revidering av nasjonale planer nå. Vi står foran arbeidet med en ny Kirkelov – og stiller spørsmål til om dette kan medføre at planarbeidet må omstruktureres på nytt.

- Sør-Hålogaland bispedømmeråd tror en godt oppdatert diakoniplanen vil være verdifull for menighetene og andre aktører, og ønsker lykke til videre i revideringsprosessen.

23/19 Møteplan Sør-Hålogaland bispedømmeråd første halvår 2020

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd vedtar følgende møteplan for første halvår 2020:

- En dag i løpet av uke 4 (opplæring + gudstjeneste)
- Mandag 16.- tirsdag 17. mars (forberedelse til Kirkemøtet)
- Evt. et møte i tilknytning til Kirkemøtet 22.-28. april?
- Onsdag 17. juni

Møtebehandling

Det framkom synspunkter på at noen av de foreslåtte datoene var uheldige.

Samisk kirkeråd har møte i Bodø 18.-19. mars. Dette kan være en gylden anledning for bispedømmerådet til å møte Samisk kirkeråd.

Det ble fremmet følgende forslag til vedtak:

«Stiftsdirektør bes om å sette opp møteplan for første halvår 2020.»

Votering

Enstemmig

Vedtak

Stiftsdirektør bes om å sette opp møteplan for første halvår 2020.

24/19 Regnskapsrapport per 31. mai 2019

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd tar regnskapsrapporten per 31. mai 2019 til etterretning.

Møtebehandling

Det ble fra stiftsdirektørs side gitt en orientering om den regnskapsmessige situasjonen.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd tar regnskapsrapporten per. 31. mai 2019 til etterretning.

25/19 Høring - ordning for konfirmasjonstidens gudstjenester

Forslag til vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd har behandlet Høring – ordning for konfirmasjonstidens gudstjenester og ber stiftsdirektør om å avgi høringsuttalelse ut fra synspunkter framkommet i møtet.

Møtebehandling

Saksordfører Gro Bergrabb ga en kort innledning og uttrykte bl. a. glede over nye forslag til tekster og bønner for den enkelte konfirmant.

Biskopen informerte om at hun har sittet i Nemnd for gudstjenesteliv (NFG), der temaet har vært behandlet.

En har der sett det som et mål å få relatert konfirmasjonen til dåp og trosopplæring. Det er også et klart ønske om å få en konfirmasjonsgudstjeneste som «taler til vår tid».

De ulike spørsmålene i høringsforslaget ble gjennomgått punkt for punkt og en kom fram til høringsuttalelse slik den framkommer i endelig vedtak.

Votering

Enstemmig

Vedtak

Sør-Hålogaland bispedømmeråd (heretter forkortet SHBDR) har i møte 12. juni 2019 behandlet høringssak om ordning for konfirmasjonstidens gudstjenester, og vedtatt følgende uttalelse:

En er kjent med at det fra flere hold er påpekt at tidspunkt og frister for denne høringen virker svært uheldig med tanke på å få en god prosess.

SHBDR er enig i at saken burde vært lagt fram på et mer gunstig tidspunkt.

Som en generell merknad ønsker SHBDR å be om at ordet «katekumenat» ikke brukes.

Kommentarer og svar på de enkelte spørsmålene:

Spørsmål 1. Vurderer dere de nye bønnene bedre enn dagens bønner?

SHBD vil påpeke at det er uheldig at konfirmantene ikke nevnes tidligere enn i bønn 3, og foreslår at det forsøkes innarbeidd formuleringer som nevner konfirmantene i alle 3 bønnene.

Spørsmål 2. Mener dere at de nye tekstforslagene er gode?

Ja.

Spørsmål 3. Anser dere alternativ B som et godt alternativ?

Ja.

Utfyllende kommentar: Setningen «*Forutsetningen er at konfirmantene er fortrolige med denne symbolhandlingen*» bør ikke stå i selve liturgiteksten, men må gjerne stå i veiledningen.

Spørsmål 4. Forbønnene i alternativ A-C er justert i samsvar med den endrede dåpsliturgien. Er det behov for tre alternativ?

Nei. SHBDR ønsker å beholde alternativene A og B, mens C kan strykes.

Spørsmål 5. Mener dere at korstegning er en god symbolhandling?

Nei, ikke i dette leddet.

SHBDR mener det er nok med korstegning en gang. Under forbønnen der den enkelte konfirmant kneler ved alterringen kan det by på utfordringer for liturgen å finne gode måter å gjøre dette på. Det faller mer naturlig at liturgen bare legger hånden på hodet til konfirmanten.

Spørsmål 6. De nye forbønnene løfter fram dåps- og velsignelsesperspektivet. Mener dere at dette er løst på en god måte?

Ja. SHBDR er glad for de nye bønnene og mener dette er løst på en god måte i forslaget. Det er fint at alle bønnene avsluttes med de samme ordene.

Spørsmål 7. Alternativ A er likelydende med 2002-ordningen og identisk med lesningen som avslutter Dåpsliturgien (1Pet 1,3). Alternativ B utdyper troens gave og kall. Alternativ C benytter ordet konfirmert som liturgiske begrep for selve forbønnshandlingen. Er det tjenlig med alternativer med ulik karakter?

Nei, ønsker å beholde kun alternativ A.

Spørsmål 8. I forslaget har en valgt å ikke åpne for en personlig hilsen fra menighet eller konfirmantledere her. Meningsinnhold i en slik hilsen kan inkluderes i inngangsort eller preken, eller legges til andre arrangementer enn denne gudstjenesten. Er dere enige i dette?

I SHBDR er det noe delte syn på dette. De fleste mener det bør være en mulighet for en hilsen fra menigheten, men det bør være klare retningslinjer for at dette skal være kort og ikke for personlig.

Spørsmål 9. Mener dere at dette liturgiforslaget møter behovene for fornyelse av de gjeldende liturgier?

Ja, SHBDR mener dette er et godt bidrag til fornyelse, særlig bønnetekstene.

Spørsmål 10. Har dere kommentarer til utformingen av Alminnelige bestemmelser?

Punktene 4 og 5 sier mye av det samme. SHBDR ønsker at det sees på muligheten for å slå punktene sammen til ett.

Den avsluttende setningen «*Man kan søke biskopen om samtykke til å benytte eldre liturgier (1920, 1992).*» bør formuleres klarere med hensyn til hvem som kan søke.

SHBDR ønsker at det også tas med en merknad som sier noe om konfirmasjonsgudstjenesten som en sentral del av folkekirken.

Orienteringssaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
26/19	17/00545-101	Orienteringssaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12. juni 2019 1. Kirkevalget 2019 – orientering om status v/ valgansvarlige 2. Bemanningsoversikt presteskapet juni 2019 – <i>unntatt offentlighet</i>

Vedtak

Orienteringssaker 12.03.2019 tas til orientering

Referatsaker

Saksnr.	Arkivsak	Tittel
27/19	17/00545-102	Referatsaker Sør-Hålogaland bispedømmeråd 12. juni 2019 - Aktuelt fra NND (Nord-Norges diakonistiftelse) v/ Reimar Brun - Andre råd og utvalg der SHBDR er representert: Kirkens nødhjelp har hatt representantskapsmøte – p.g.a. endret tidspunkt lot det seg ikke gjøre for noen herfra å delta. - Biskopens kvarter

Vedtak

Referatsaker 12.03.2019 tas til orientering

Møtet slutt ca. kl. 15.00.